

Van een besnuffeling naar een hartstochtelijke vrijpartij tussen

Transitie en Lets

Workshop op letsvlaanderendag in Sint-Niklaas verbrijzelt schotten tussen beiden

Twee sprekers die je helemaal opsloppen, één fantastische moderator, 30 gretige toehoorders, ideale ontmoetingscompostbodem voor een sprankelend liefdesverhaal.

Voor Rudi zijn er **drie insteken rond transitie** : klimaatcrisis, uitputting van mineralen en grondstoffen en sociale ontrafeling.

Een wetenschappelijk Unesco-model hanteert een taartdiagram met oa. volgende ‘spiekes’ : landbouw, het sociale, economie, ... binnen alle stukken taart is er een zelfde soort crisis aanwezig. Hoofdparaplu : een erg exploitatiegerichte kijk op mensen en dingen , op planeet en fauna en flora. De transitiebeweging kijkt holistisch of integraal naar de crisis. Vanuit een “world view”.

Letsers treden toe omwille van het economische, het ecologische en het sociale. Iemand vult aan : lets zorgt evengoed voor bewustzijnsverruiming. Ook het educatieve heeft een plek :

- Een letser repareert mijn brievenbus, een timmerman kan ik niet betalen en als ik daar moet op wachten ...
- Letsers verhandelen spullen die een tweede of derde leven leiden, boeken en boordroosters bijvoorbeeld
- Via lets heb ik Hans en Ivan en Marianne leren kennen, fijne mensen
- Lets zet me aan het denken over de “staat van de wereld en de waanzin van de financiële wereld”
- Via Lets leer ik een houtwal maken, leer ik rode bieten in bokaal inleggen, leer ik knopen aan mijn pull naaien .

Knuppel in het hoenderhok : **elke transitio kan een letser zijn, maar is dat ook omgekeerd zo ?** We komen tot het besluit : alle hokjesdenken is achterhaald, bevruchting kan in alle mogelijke richtingen, iedereen mag vrijen met wie hij wil , wanneer hij wil , hoe hij wil ...

Bijvoorbeeld.

Vanuit Transitie Bierbeek kan een letsgroep groeien maar dat had ook omgekeerd kunnen gebeuren. In Oostende lukte het niet om een ‘transition town network’ op te starten, maar via de letsgroep vinden ecologische initiatieven een draagvlak, een ruimte .

Soms is lets een kruiwagen, of is er heel wat maïzena tussen beiden in de lokale gemeenschap. Iemand noemt het bindmiddel, symbiose. Soms is het beter om het woord transitie niet te laten vallen.

Valkuil : te actiegerichte transitiegroepen die als een pudding in elkaar zakken, een evenwicht tussen hoofd/hart/handen/buik noemt Franky het.

Rudi , tweekoppig, dubbelhartig, letser en transitio werd via Lets geconfronteerd met zijn visie op geld, in Bierbeek werden in de beste letstraditie zeer doe-gericht bakovens geherwaardeerd. Volgt u nog ? Nee, het loopt allemaal door elkaar. Inderdaad, en Hans zag dat het goed was. En de andere aanwezigen.

Wat we zeker delen : Lets en transitie zijn ontstaan vanuit een irritatie met de bestaande wereld, de bestaande verhoudingen, de uitputting van bodem, de uitbuiting van mensen.

(Persoonlijke noot : heb dit ontzettend scherp gevoeld bij het bekijken van de documentaire Food Inc, de vleesindustrie die dieren als dingen behandelt gaat met haar personeel ook schandalig om)

Andere thema's , tips en vaststellingen ?

- Maakt Lets niet veel te weinig lawaai naar de buitenwereld terwijl we deel uitmaken van een ontzettend interessante beweging met lokale antwoorden op mondiale vragen ?
- Samen groenten inmaken is niet revolutionair (de kennis bestaat al honderden jaren) maar de klik en het plezier is om dat samen te doen
- Begrip 'Localiteit' maar in connectie met een grotere wereld
- Act local, think global ... change personal vult iemand aan. De transitie gaat ook over onszelf . Patronen doorbreken in een overgeëconomiseerde samenleving. *(ik moet denken aan Tim Jackson en wat hij schrijft over het verlaten van je eigen comfortzone)*
- Vaststelling : veel vrouwen zijn "het aarden" aan het kwijtraken. Stress en burn-out is al lang niet meer exclusief voor mannen.
- Waarin zit het revolutionaire van de beweging van lets en transitie ? IK DOE NIET MEER MEE, ik ga OP HET BANKJE ZITTEN VOOR MIJN HUIS en met mijn burens praten als ze passeren.
- Zowel lets als transitie geven veerkrachtige antwoorden op de klassieke ineenslopende systemen. Verwijzing naar Cuba, 1991 : permaculturalisten waren de helden nadat petroleum schaars was geworden.
- Onafhankelijkheid moeten we koesteren, maar de transitiegroep in Bierbeek kon meer 'duurzaam' wegen op de bouw van een nieuw gemeentehuis dan de lokale groene partij. We staan niet aan de zijkant maar willen wegen op de politiek. Ook in Todness is er een band tussen Transition Town en de lokale overheid. Au fond of at the end wil elke transitiegroep tot een plan op gemeentelijk nivo komen voor een duurzame toekomst.

- Ander huwelijk : patriarchale (structuur, nood aan regelgeving, instituties ...) en matriarchale (organische, intuïtieve, zwabberbuik) is nodig
- Webtip : vpro, doorklikken naar tegenlicht , docu islamitisch bankieren. Hans vult aan dat het visioen ontzettend haalbaar is : in Europa was er tussen 822 en 1914 nauwelijks sprake van rente . Rente en zeker woekeren was één van de zeven hoofdzonden.
- Spreken over iets gebeurt niet langer alleen in anarchistische tijdschriften maar in blaadjes van de CM, de Gezinsbond, de vakbonden. Er is bredere interesse van de buitenwereld aan het groeien.

Een mooiere afsluitende synthese was nauwelijks mogelijk. Omdat Rudi zegt : ‘Deze manier van praten vond ik erg verfrissend, zo zou het er in het parlement ook moeten aan toegaan.’

Toen kwamen we pas echt klaar.

Stefaan Segaert, Lets Durme